

kan bedømme det enkelte Tilfælde og afgjøre det uden Hensyn til, hvad der tidligere er skeet; dertil svarer jeg, vi vide meget vel, at man finder sig trykket ved at nægte det, der idetmindste er nærbeslægtet med, hvad man tidligere har gjort. Bevilge vi denne Lov idag og man imorgen fra en anden Side i Salen eller fra Ministeriet — det er vel nærmest det, der bør fremkomme med saadanne Forslag — fremsætter Forslag til Pension for en Mand, hvis hele Stilling ligner den, der her er Tale om, saa vil man ikke let sige nei. Lad os dernæst forudsætte, at den Mand, for hvem der blev forlangt Pension, efterat han havde staaet i privat Tjeneste — og den Slags Tjeneste er dog privat, om der end virkes til Gavn for Staten derved — havde haft en stor Indtægt, saa at hans Pension blev meget stor, vilde vi saa være ligesaa rede til at give den, og den var dog ligesaa velfortjent som den Pension, her er Spørgsmaal om. Er det da ikke langt bedre, at vi betænke os to Gange, inden vi fortsætte paa denne Bane, og idetmindste tage under Overveielse i et Udvalg, om det ikke var rigtigere, at denne Pension kom frem paa Finantsloven som en Forgøelse af Ministeriets Understøttelsesklasse, end at fastholde den her i en Lov? Det er saameget lettere for mig at udtale mig just saaledes i dette Tilfælde, fordi jeg er ganske enig med den foregaaende Tale i, at det er en meget fortjenstfuld Mand, hvormed der her er Tale, og hans Værd har været særlig fortjenstfuld. Ja, jeg vil gaa meget videre og sige: jeg kan saameget bedre omtale denne Art Love saaledes, saalænge indtil vi komme til at stille den hele Sag paa en anden og rigtigere Maade, hvilket jeg stadig har arbejdet hen til, nemlig ved at lade hele det kommunale Skolevæsen og i det Hele alt Skolevæsen gaae over i private Hænder, og forsaavidt Understøttelse fra Statens Side skal blive tilbage, da lade den ligge netop i Pensionering af længe tjente og hæderlige Mænd i disse Stillinger. Det, jeg her bringer paa Bane, rammer altsaa ikke Manden i Loven, men Loven selv, som forsøger at betræde en ganske

ny Bane og bryde den med en overordentlig Voldsomhed. Den bliver jo ikke staaende ved at bevilge Manden Pension, men hæver ham op til ligeberettiget med den kongelige Embedsmand, som ansees for, igjennem Gageringen, om hvilken man siger, at den bliver sat saa lavt, netop paa Grund deraf, at vinde en anerkjendt og berettiget Livrente. Vi tage altsaa hans hele Liv, som i denne Henseende Intet har bragt for Staten, bort og sige: vi give ham lige Ret med alle pensionsberettigede Embedsmænd. Har man lagt Mærke til, at der er Mange, der efterhaanden ville komme til at staae i en lignende Stilling som denne Mand? Der er, troer jeg, 4 Instituter af lignende Art, og dersom deres Institutbestyrere i dette Dieblis kom og bad om Pension, vilde man ikke kunne nægte dem det, naar de havde tjent længe og hæderlig. Hvad gjorde man da egentlig i dette Tilfælde? Man gav en eventuel Pensionsret til en Mand, hvis Lønningsforhold ikke er bestemt af Staten, og som kan beregnes saaledes, at han, kort før han erklærede sig uskiftet til Arbejde og fik Afsked, havde haft en saa stor Løn, at hans Pension blev meget høi. Man kunde anordne det saaledes ved de forskjellige Instituter, hvis Bestyrere kunde haabe at komme ind under en saadan Pensionslov, at de paa Grund af den Pension, der ved 5 Mars Slutningsgagering kunde tilvendes dem, kunde nøies med en langt ringere Løn i den tidligere Tid. Jeg siger, der er 4 Instituter, som kunde svare til det her omhandlede, men lad os sætte, at en Bøndehøiskole havde bestaaet i 25 Mar, og dens Forstander havde virket hæderlig og vel i dens Tjeneste, uden at have opnaaet nogen høi Løn, kunde man da, naar der blev forlangt Pension til ham, med Villighed nægte den, og vi give jo i saa Fald Pension ikke blot til Manden selv, men ogsaa til hans Enke. Vi give Forgøelsesmidler til hvem han gjør til sin Enke; det staaer til ham, hvis han er ugift eller ifsald han bliver Enkemand, at skaffe Pension til saa ung en Enke han vil, og det vilde være smukt af ham, om han gjorde det.